

کد: IN-ML-6	عنوان دستورالعمل :	 دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی جهرم مرکز آموزشی درمانی پیمانیه
تاریخ ابلاغ: ۹۵/۸/۱۱	فعال سازی برنامه پاسخ در زمان بروز حوادث	
تاریخ بازنگری: یکسال بعد		
تعداد صفحه: ۱ از ۲		
ابزار و روش پایش:	دامنه (محدوده): کلیه پرسنل بیمارستان	

روش اجرایی:

حوادث و بلایا به هر شکل و یا به هر علتی که وقوع پیدا کنند، می توانند سلامت و جان انسان، اموال و دارایی ها و محیط زندگی انسان را تخریب نمایند. لذا کسب آمادگی و تدارک لوازم و تجهیزات لازم جهت ارائه پاسخ موثر و مناسب به منظور کاهش مرگ و میر، مصدومیت و معلولیت و بار ناشی از وقوع این حوادث از اهمیت بسزایی برخوردار می باشد. این امر از طریق برنامه ریزی جامع مبتنی بر نتایج بررسی مداوم خطر و توجه به ظرفیت های موجود و قابل افزایش امکان پذیر می باشد.

فرآیند فعال سازی سیستم پاسخ در حوادث شامل سه فاز:

(۱) هشدار/ آماده باش / اطلاع رسانی

(۲) فعال سازی

(۳) متوقف سازی می باشد و شرح وظایف هر یک از پرسنل به قرار ذیل می باشد:

۱- به محض اطلاع از وقوع حوادث و بلایای داخلی و خارجی و یا احتمال وقوع آنها باید به سرعت به اطلاع مرکز تلفن بیمارستان رسانیده شود.

۲- مرکز تلفن بیمارستان باید فهرست افرادی را که قرار است با آنها تماس گرفته شود باید در دسترس داشته باشد و مدام آن را به روز رسانی نماید.

۳- مرکز تلفن باید بلافاصله سوپروایزر و یا اتاق هدایت عملیات بیمارستانی را در جریان موضوع قرار دهد و زمینه ارتباط مسئول بیمارستان را با منبع خبر برقرار نماید.

۴- مسئول اتاق EOC بیمارستان و در نبود وی سوپروایزر وقت بیمارستان جهت اطمینان از صحت خبر و تأیید آن و همچنین موقعیت دقیق حادثه، ضمن تماس با مرکز هدایت عملیات دانشگاه، فرمانداری، جمعیت هلال احمر، نیروی انتظامی، سازمان آتش نشانی، فوریت های ۱۱۵ شهرستان و سایر نهادهای مسئول و تأیید صحت خبر، اطلاعاتی مانند نام و سازمان فرد تماس گیرنده، شماره تماس جهت تماس های بعدی، شرح جزئیات حادثه، گزارش تقریبی تعداد قربانیان، زمان تقریبی رسیدن قربانیان حادثه، شیوه انتقال آنها را تا حد امکان از فرد تماس گیرنده یا سازمان های دیگر دریافت کند.

۵- در خصوص حوادث داخل بیمارستانی می توان از مسئولین بخش ها، مدیر پرستاری، افراد با تجربه، نگهبانی، بیماران بستری و در بخش ها و همراهان آنها کسب اطلاع نمود.

۶- سوپروایزر یا مسئول اتاق EOC، باید قبل از فعال کردن برنامه، شدت و وسعت حادثه را ارزیابی کرده و بر اساس آن، فعالیت های خود را تنظیم نمایند و در نهایت تنها فرمانده حادثه بیمارستان است که باید تصمیم نهایی را بگیرد.

۷- زمانی که احتمال وقوع یک حادثه یا فوریت، داخل و یا خارج از بیمارستان وجود دارد و اطلاعات کافی در دسترس نمی باشد، مرحله هشدار یا آماده باش ایجاد می شود و در این مرحله باید مدیران به ارزیابی نیازها و برنامه ریزی بپردازند.

۸- سوپروایزر و مسئول اتاق EOC باید به طور مرتب با مرکز هدایت عملیات دانشگاه تا تأیید نهایی خبر در ارتباط باشند و بیمارستان را جهت مقابله احتمالی (فعال کردن مرکز فرماندهی حادثه بیمارستان، فراخوانی کارکنان کلیدی، تدوین و تقسیم و مرور شرح وظایف و مسئولیت ها، ارزیابی وضعیت کارکنان و وضعیت تخت ها) آماده نمایند.

۹- در صورت تأیید خبر وقوع حادثه داخلی و یا خارجی و یا متأثر شدن و مختل شدن عملکرد بیمارستان از حادثه رخ داده، باید فعال سازی برنامه پاسخ صورت گیرد.

فعال سازی برنامه پاسخ بر اساس شدت حادثه باید در سه سطح صورت پذیرد:

الف - فعال سازی برنامه در سطح بخش اورژانس: شدت حادثه در سطحی است که با منابع و نیروهای موجود در اورژانس پاسخ داده می شود و یا در صورت لزوم از سایر بخش ها نیز کمک گرفته می شود.

ب - فعال سازی جزئی برنامه پاسخ: در این سطح منابع موجود در اورژانس برای مقابله با فوریت ایجاد شده کافی نمی باشد و نیاز به امکانات و تجهیزات و نیرو از سایر بخش ها می باشد.

ج - فعال سازی کامل: تعداد قربانیان و میزان آسیب به اندازه ای است که به طور چشمگیری در عملکرد بیمارستان تأثیر گذاشته است و نیاز به کمک از تمامی بخش ها، نیروهای آنکال و یا حتی سازمان ها و بیمارستان های دیگر می باشد.

۱۰ - بعد از تعیین سطح شدت حادثه، فرمانده حادثه بیمارستان باید دستور اعلام فعال شدن برنامه پاسخ را از طریق مرکز تلفن و سیستم پیج صادر نماید و کارکنان کلیدی توسط مرکز تلفن، به مرکز عملیات فراخوانده شوند.

۱۱ - مرکز تلفن باید لیست کامل و به روز شده ای از اعضای اصلی و جانشین چارت هیکس بیمارستان داشته باشد تا در زمان فعال شدن برنامه در هر سطحی با آنها تماس بگیرد و آنها را فراخوان نماید مرکز تلفن به محض دریافت فرمان فعال سازی برنامه از اتاق EOC و یا دفتر سوپروایزری و یا اتاق فرماندهی حادثه (اتاق ریاست بیمارستان) موظف است تا با این افراد تماس بگیرد.

۱۲ - تمام بخش های بیمارستان نیز باید فهرستی از مشخصات کارکنان خود داشته باشند تا به ترتیب اولویت، پرسنل آنکال و خارج از شیفت خود را به بیمارستان فراخوانی نمایند.

۱۳ - در صورت نیاز به کمک از سایر ارگان ها، EOC بیمارستان باید با EOC دانشگاه و سایر سازمان ها ارتباط برقرار نماید و از آنها درخواست کمک نماید.

متوقف سازی برنامه:

توقف برنامه باید با هماهنگی فرمانده حادثه بیمارستان با مرکز هدایت عملیات دانشگاه و بر اساس وضعیت بیمارستان و اطلاعات به دست آمده از وضعیت صحنه حادثه اعمال شود:

الف - فرمانده حادثه بیمارستان با مشورت سایر اعضای مرکز هدایت عملیات و هماهنگی با EOC دانشگاه برای توقف برنامه تصمیم می گیرد.

ب - مرکز تلفن پیام توقف برنامه را از مرکز هدایت عملیات بیمارستان می گیرد و آن را با علایم و کدهای هشدار دهنده اعلان نماید.

ج - پس از اتمام عملیات و توقف برنامه کلیه مسئولین و رؤسای بخش های حاضر در برنامه باید حداکثر ظرف مدت ۷۲ ساعت، گزارش کاملی از عملیات و فعالیت های صورت گرفته، مشکلات و موانع موجود، نقاط ضعف و قوت و راه حل های پیشنهادی خود، به کمیته مدیریت خطر و حوادث ارائه دهند.

د - کمیته مدیریت خطر حوادث و بلایا باید نسخه ای از گزارش را برای جمع بندی و تجزیه تحلیل و مدیریت کلان حادثه، به مرکز هدایت عملیات دانشگاه ارسال نماید.

امکانات و تسهیلات:

- وجود اتاق EOC، مرکز تلفن، سیستم پیج و اطلاع رسانی، وجود چند خط تلفن آزاد، موبایل ماهوره ای، لیست و فلوچارت اعضای چارت هیکس، لیست آنکالی پرسنل، فهرست مشخصات پرسنل به همراه شماره تلفن های به روز شده، کامپیوتر، فکس، پرینتر، خط اینترنت و ...

منابع / مراجع:

- ۱ - آمادگی بیمارستانی در حوادث و بلایا، تألیف حمیدرضا خانکه و همکاران، ویراست دوم، ۱۳۹۱
- ۲ - برنامه ملی پاسخ نظام سلامت در حوادث و بلایا تألیف علی اردلان و همکاران چاپ ۱۳۹۴

مستندات مرتبط:

-

نام و سمت تهیه کننده:	نام و سمت تهیه کنندگان:	نام و سمت تهیه کننده / تهیه کنندگان:
دکتر قهرمان بمانا-ریاست	<p>عبدالعظیم جوکار - مدیر بیمارستان</p> <p>دکتر اسماعیل رعیت دوست - مسئول فنی بیمارستان</p>	<p>میترا صادقی - سوپروایزر آموزشی</p> <p>سهیلا سامانی جهرمی - مدیر بهبود کیفیت</p> <p>مریم عدنانی - مدیر دفتر پرستاری</p> <p>ساره رحمانیان - مهندس بهداشت حرفه ای</p> <p>مریم رقیب نژاد - کارشناس دفتر پرستاری</p> <p>لیلا معصومی - سوپروایزر بالینی</p>